

Feina feta, BIOPAIS

El passat 3 de desembre, dimarts i amb horari matinal, es presentà amb gran participació d'assistents al Teatre de Roses, i de la mà dels seus coordinadors les Conclusions del Projecte BIOPAIS.

Potser abans de comentar quelcom, fora bo el recordar el seu naixement, i la raó de tot plegat, som a finals del 2020 quan es comencen a conèixer el interès de varies empreses en explotar comercialment els recursos eòlics de mar endins, en el front marítim de l'Alt Empordà, (Girona). Durant el 2021 i 2022 les posicions de tirar endavant els projectes cada cop van més en augment, igual que la societat civil en reclamar un NO rotund a les seves instal·lacions.

Davant d'uns arguments cada cop podríem dir-ne "literaris", en la tardor del 2022 la Universitat de Girona conjuntament amb l' Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC) decideixen tirar endavant el projecte BIOPAIS, amb finançament de la Fundación Biodiversidad del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, amb el propòsit de disposar dels màxims coneixements científics possibles, contrastats i actualitzats en lo possible per poder informar degudament a les

autoritats que en el seu moment tinguin de decidir, sobre les autoritzacions d'aquests projectes.

I és a principis de 2023 on habitants de les poblacions costeres i/o possiblement afectades, pujant el to segueixen amb diferents manifestacions, actes i declaracions en contra dels projectes d'eòlica marina, quan paral·lelament i potser recordant a la Dra. Rosalind Franklin, científica britànica, que deia que la Universitat ha d'estar al costat de la societat, i així la UdG i l'ICM, compartint aquesta idea, fan públic el projecte BIOPAIS, ja en marxa, amb el propòsit comentat abans, el d'estudiar per poder informar tant a l' Administració com a la Societat de tot allò positiu com negatiu que aquestes instal·lacions tan peculiars ens puguin aportar al territori. No cal recordar aquí que aquests projectes estan basats, per una

part, en tecnologies flotants ancorades al fons marí molt poc experimentades i per l'altre en un mínim coneixement en tota la seva "amplitud" de l'espai on es pretenen instal·lar els molins i els seus equips complementaris.

També recordar, que tot i que vàrem veure sovint preocupació per part de l'equip d'investigadors del BIOPAIS en diferents xerrades, però senyalant sempre, que el punt de partida de la seva preocupació inicial, formava part del *Principi de Precaució*, ja que tot i tenir el coneixements professionals i criteris ben contrastats no podien dir el sentit de una cosa o un altre quan no es disposava de informació actualitzada suficient per poder dictaminar com cal. Se sap que arreglar una mala actuació mediambiental costa molt i sí es que es pot revertir!, aquesta postura va quedar ben clara des del primer moment, igual quan van poder ser

Comissió Científica, 14-09-22, informant al Parlament de Catalunya sobre la viabilitat ecològica, del Macro Parc Cap de Creus

escollats al Parlament de Catalunya on van demanar que abans de prendre decisions s'escolltessin als científics i els donessin temps per investigar. - Recordarem el que el Dr. Rafael Sardà va apel·lar als presents, i no es altre cosa que, el *Principi de Precaució*, segons va dir, que s'ha d'aplicar per llei quan no hi han dades evidents que indiquin que els macro projectes presentats no afectaran la biodiversitat.

Una platja danesa, 2021

En aquets tres anys hem seguit i en moltes participat, en reunions de ciutadans de la zona i defensors de la terra d'arreu que han fet costat a les preocupacions dels gironins pel que podria passar amb la posada en marxa d'aquets parcs on inicialment es volen instal·lar. Cal dir que, precisament, els promotors del projecte BIOPAIS, tant de la UdG com de l'ICM, son científics, a més, ben coneixedors professionalment de tot el que és i representa el Cap de Creus i el Golf de Roses, que abans de pronunciar-se, han volgut confirmar científicament les preocupacions inicials que van tenir al conèixer la idea d' instal·lar un parc eòlic marí a la zona.

I per fi, dins els terminis que els coordinadors del projecte BIOPAIS havien definit, i com a *premier*, han volgut presentar-nos a Roses on va néixer públicament el projecte, les Conclusions (fins ara disponibles) respecte al que podria suposar la instal·lació d'aquets parcs eòlics on inicialment han sigut projectats a casa nostre.

El projecte BIOPAIS, tot i "acabat" no vol dir que ja tingui resposta a totes les possibilitats dels impactes que puguin suposar les instal·lacions d'aquets macro parcs eòlics davant la costa alt empordanesa, caldrà seguir estudiant en tot allò que calgui per

garantir la seva sostenibilitat i biodiversitat dins la seva raó de ser. Comentar també, que durant el seu estudi i creació s'han publicat ja diferents parts d'interès en publicacions científiques internacionals i altres estan previstes en un futur proper. També esmentar que diferents parts han configurat la tesi doctoral d'un dels col·laboradors de l'estudi, defensada a la Universitat de Barcelona el passat mes de desembre, i un altre tesi doctoral es defensarà durant el 2026.

Recordem una mica el propi acte de la Presentació de les Conclusions del BIOPAIS, la organització oferir a cada assistent la publicació en paper format A4, a color, tot un luxe, les conclusions editades ja com a Guia pel Desenvolupament Sostenible de l'Eòlica Marina al Mediterrani.

Publiquem a continuació, el resum disponible al web de l'ICM-CSIC <https://oceanshealth.icm.csic.es/ca/biopais.html> que creiem es ben encertat.

Una avaluació científica pionera a la Mediterrània

El projecte BIOPAIS ha analitzat de manera exhaustiva els possibles efectes de l'eòlica marina al Mediterrani espanyol, amb el focus en la Zona d'Alt Potencial per a l'Energia Eòlica Marina LEBA-1, situada al Cap de Creus/ Golf de Roses. Es tracta de la primera avaluació que integra impactes ecològics, paisatgístics i socioeconòmics en aquest entorn.

La recerca conclou que, per garantir una transició energètica justa i respectuosa amb el territori, és imprescindible una planificació espacial rigorosa, amb una avaluació ambiental estratègica prèvia i vinculant que permeti evitar decisions que posin en risc la biodiversitat i generin conflictes socials.

El Dr. Josep Lloret, del Institut de Ciències del Mar, ICM-CSIC, com a Investigador Principal, en un moment de la presentació.

També destaca que la presa de decisions ha de basar-se en coneixement científic local i verificat, deixant de banda dades generalistes que no tenen en compte les particularitats ecològiques i socials del Golf de Roses.

Els investigadors assenyalen que només a través d'una mirada realment interdisciplinària i d'una participació pública activa es poden valorar adequadament els impactes i les necessitats del territori. A més, la protecció de la biodiversitat marina ha de situar-se al centre de qualsevol planificació energètica, tenint present que el Mediterrani és un mar especialment fràgil i que requereix mesures de conservació estrictes. En aquest sentit, la guia remarca la necessitat d'excloure la instal·lació d'eòlica marina a les Àrees Marines Protegides i a franges d'amortiment d'almenys 10 km, i d'aplicar de

*Sra. Laura Amorós,
de la Universitat de Girona, en un
moment de la seva presentació.*

manera estricta el principi de precaució quan no hi hagi estudis locals suficients.

El projecte també subratlla que cal una anàlisi profunda dels impactes sobre sectors estratègics com la pesca i el turisme, que podrien veure's afectats per la presència de parcs eòlics a causa del soroll, les vibracions, la pèrdua d'àrees de pesca i els canvis paisatgístics.

*El Dr. Josep Vila, de la Universitat de
Girona, com Investigador Principal, en
un moment de la presentació.*

Excloure el Golf de Roses del desenvolupament eòlic

El projecte BIOPAIS recomana excloure el Golf de Roses com a espai per al desenvolupament de parcs eòlics comercials, experimentals o pilot. La fragilitat ecològica de la zona, la seva elevada biodiversitat i la proximitat a una extensa xarxa d'àrees protegides fan que qualsevol infraestructura d'aquest tipus comporti un risc significatiu per als ecosistemes marins. A això s'hi afegeix la sensibilitat paisatgística i cultural del

territori, així com el possible impacte negatiu sobre sectors econòmics clau com la pesca i el turisme, que són fonamentals per al benestar de les comunitats costaneres.

*Al final de la presentació de les
Conclusions del BIO/PAIS, es van
atendre alguns dubtes i qüestions
d'interès.*

Com a alternativa, els investigadors proposen estudiar de manera integral la costa catalana, fins als 400 metres de profunditat, per identificar zones degradades o ja industrialitzades, preferentment més profundes i allunyades de la costa, on l'impacte global seria menor i socialment més acceptable. Aquesta aproximació permetria avançar cap a una transició energètica que respectés tant la biodiversitat com les activitats tradicionals i el paisatge.

Poden llegir ambdós documents, Conclusions i Projecte BIOPAIS i la compareixença dels investigadors del projecte a la Comissió Climàtica del Parlament de Catalunya, en els següents enllaços:

<https://oceanshealth.icm.csic.es/ca/biopais.html>

<https://oceanshealth.icm.csic.es/ca/biopais-conclusions.html>

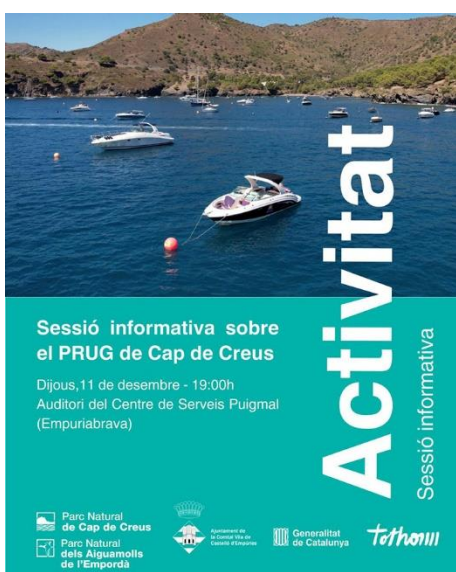
<https://www.youtube.com/watch?v=oiADEiYo33k>

El (nou) PRUG del Cap de Creus

Avui dijous, 11 de desembre, finalment el Ajuntament de Castelló d'Empúries ha reunit en una trobada informativa persones de la societat castellanina-empuriabravenca, i la direcció del Parc Natural Cap de Creus, en motiu del nou Pla Rector d'Us i Gestió (PRUG) del mateix Parc, amb la participació del propi director el Sr. Ponç Feliu, i la tècnica del Servei de Planificació de l'Entorn Natural, Sra. Judith Ahufinger, que ens han exposat les raons per impulsar el nou Pla de us, els criteris de gestió, les restriccions, els usos permesos i els objectius a aconseguir.

Sabem de la voluntat de haver fer aquesta reunió molt abans, però com les coses son com son, que hi podem dir nosaltres. El fet es el que es, que des quan teníem el esborrany definitiu (resolució d'aprovació inicial del 23-10-2024) del nou PRUG, fins avui i passant per la seva implementació (30-07-2025) ha passat molt de temps. Alguns dels assistents han tingut notícies i el que suposa tot plegat en aquets dies, altres com a col·lectius que varen presentar al·legacions, ja sabien el resultat i desencís, altres i ja com a grup general, entenguís com a veïns de la Marina més gran d'Europa i clients/usuaris de la important concentració d'Empreses de Serveis Nàutics se han sentit menystinguts per algunes disposicions i pel retard d'aquesta reunió, on tot ja està aprovat.

El que ha passat son les típiques coses que per falta de comunicació tothom en fuig quan es demanen responsabilitats. L'Administració, com actors principals sempre diuen que ho comuniquen pels canals oficials, aquí potser (i recalquem, potser) l'Administració Municipal i des la vessant turística haguessin pogut promoure i liderar, alguna acció col·lectiva conjuntament amb empresaris i veïns/usuaris, ho diem per la importància que pot representar en el turisme de la Marina el PRUG del

Cap de Creus, ara tot ja ha passat, i ja se sap ... els errors son "orfes"!

Creiem que des Turisme del Ajuntament es tindria de preparar una acció per presentar als residents i principalment pels visitants, un petit pla d'acompanyament per gaudir del Parc amb seguretat amb dos sentits, cuidar el Parc i satisfer els visitants. Caldria treure'n profit, la documentació està molt bé però potser "cal explicar-ho" per donar-li valor.

Cal dir que de la mateixa manera que les al·legacions presentades, a casa nostre, en termes generals foren per “obrir la mà”, moltes altres el que demanaven precisament eren el contrari, el restringir molt més les activitats humanes de tot tipus en el Parc, imaginem la pressió per fer prevaldre amb equilibri, criteris científics i us social en la redacció del document.

Tot i el que hem comentat, des AraEmpuriabrava recolzem aquest PRUG i es agradaria dir que amb aquesta eina esperem es garanteixi en el temps el poder seguir gaudint de una zona excepcional com es la del Cap de Creus, cal felicitar-nos pel equip responsable del Parc i la seva mirada de futur.

Des sempre, AraEmpuriabrava hem defensat i defensem una Empuriabrava en verd, com la única solució de futur amb valor, pocs espais poden oferir el que nosaltres tenim, només cal treballar en aquest sentit i anar ajustant-nos cap a aquest model de convivència.

163	Dian Oficial de la Generalitat de Catalunya	Núm. 9466 - 30.12.2025
CVE-DOGC-A-20250900-2025		
DISPOSICIONS GENERALS		
DEPARTAMENT DE TERRITORI, HABITATGE I TRANSICIÓ ECOLÒGICA		
Ordre TER/30/2025, de 23 de juliol, per la qual s'aprova el Pla rector d'ús i gestió del Parc Natural de Cap de Creus		
L'article 144 apartat 2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que correspon a la Generalitat, en matèria d'espais naturals, la competència exclusiva que, respectant el que disposa l'article 149.1.23 de la Constitució, inclosa, en tot cas, la regulació i la declaració de les figures de protecció, delimitació, planificació i gestió d'espais naturals i d'habitats protegits situats a Catalunya. La Llei 4/1998, de 12 de març, de protecció de Cap de Creus, té per objecte establir un règim jurídic i de gestió per a la preservació estricte i la restauració, quan escaigui, dels sistemes naturals terrestres i marins de la península de cap de Creus, dels valors geològics, botànics, faunístics i ecològics i dels elements d'interès cultural que conté i de la integritat del seu paisatge (article 1). A l'article 2 es declara Parc Natural la península del cap de Creus i el seu entorn marí i a l'article 4 les reserves naturals, d'entorn terrestre i marí, concretament: - La reserva natural integral de cap de Creus. - La reserva natural integral del cap Norfeu. - La reserva natural parcial de cap Gros-cap de Creus. - La reserva natural parcial del cap Norfeu. El Parc Natural de Cap de Creus forma part dels llocs inclosos en la llista de zones especialment protegides d'importància per a la Mediterrània (d'ara endavant, ZEPM), des de desembre de 2001, que es van definir en un dels protocols del Conveni de Barcelona (Barcelona 1976/1995) relatiu a la protecció de la mar Mediterrània contra la contaminació i que obliguen a protegir, preservar i gestionar, entre altres objectius, les zones que siguin inclosos en aquest marc de protecció. A més, com a ZEPM té l'obligació de disposar d'un pla de gestió. El Parc Natural de Cap de Creus forma part de l'espai de la xarxa Natura 2000, anomenat Cap de Creus amb codi ES5320007 i d'acord amb la Directiva d'Habitats (Directiva 92/43/CEE) i la Directiva aux (Directiva 79/409/CEE) i està inclosa al Pla d'Espais d'Interès Natural. El Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de Cap de Creus, aprovat per l'Acord del Govern de 20 de juny de 2006 i publicat mitjançant la Resolució MAR/2818/2006, de 28 de juny (d'ara endavant, Pla especial) conté la delimitació definitiva de l'espai i té com a objectiu establir els aspectes globals i estratègics de l'ordenació del Parc, així com establir totes aquelles mesures necessàries per protegir adequadament el medi natural i el paisatge. Diversos articles es remunten a les previsions que haurà de contenir el Pla rector d'ús i gestió del Parc Natural de Cap de Creus (d'ara endavant, PRUG) (articles 23, 24, 27, 29, 31, 33 i 39). Aquest PRUG té com a finalitat complir els objectius que marca el Pla especial i es basa en els resultats dels treballs científicotecnològics realitzats, en la conservació del medi natural i del patrimoni històric i ha tingut en compte les aportacions del procés participatiu engegat per a la seva elaboració amb els agents del territori. En aquest sentit, les normes del PRUG volen regular les activitats que es porten a terme al parc com el buidatge, la pesca, la navegació i el fondeig i les visites guiades al Parc Natural per tal de garantir la conservació del medi natural. Així, el PRUG estableix unes mesures adaptades a les necessitats biològiques i socioeconòmiques del Parc, que han de permetre mantenir en bon estat les espècies i els hàbitats marins (substrat ecològicament més vulnerable o protegit per la normativa, convenis d'acord nacionals i internacionals) i les restes arqueològiques submergides, així com vetllar per la sostenibilitat de les activitats econòmiques i la compatibilitat dels usos que s'hi desenvolupen. En l'àmbit de la pesca professional d'arts menors, cal destacar que d'acord amb el Decret 1118/2018, de 19 de juny, sobre el model de governança de la pesca extractiva a Catalunya, s'ha constituït el Comitè de Cogestió de la pesca al Cap de Creus, en el qual hem col·laborat de forma activa els responsables del Parc i mitjançant l'ordre ACC/46/2023, de 13 de març, s'ha aprovat el Pla de gestió de la pesca al cap de Creus. L'article 23 del		
ISSN 1698-2025	https://www.gencat.cat/dg	DL B 36016-2007

Ara bé, acceptem que el PRUG suposa limitacions, però i si no ho controlem accessos, activitats, etc. que ens passarà? quan cada any augmenta la pressió de més turisme amb embarcacions i persones al Parc, entre altres espais del entorn.

No cal anar lluny per tindre exemples, d' experiències positives, gestionant els espais naturals, anys enrere vàrem veure com a limitacions el Pla de les illes Medes, llavors ens pensàvem qui sap que, avui en seguim gaudint a tots nivells i es a l'abast de tothom veure els fons i fauna naturals i protegits. Fa poc limitant el accés en vehicles particulars, tan al cap de Creus com a les cales del Parc, amb resultats a la ma, es pot assegurar que ha sigut molt positiu. Es evident que a nivell personal tothom voldria solucions personalitzades, però estem parlant de un extens i formidable espai públic per us i gaudi de tots.

Aquest PRUG del Cap de Creus, esta limitat en el temps, amb una durada de 4 anys, per poder-ho corregir o adaptar-ho si les circumstancies així ho recomanessin en alguna de les seves parts.

Comentem aquí els documents i eines que el Parc ens ofereix, per ser curosos en el seu us i gaudi. Primer dir que la documentació publicada, com a guia de us del Parc, la tenim en diferents idiomes com CAS, CAT, ENG i FRA, i a més en diferents formats, amb molt bona qualitat, en paper, digital i adaptació pel telèfon mòbil. Després, ja entrant en la documentació pròpia de la GEN CAT existeix un bon recull de preguntes i respostes, apart de poder accedir al propi web GEN CAT.

- Una valoració crítica des del punt de vista de la conservació rigorosa que defensa l'associació Amics de les Illes Formigues.
- Els reptes presents i futurs per assolir una gestió realment exemplar.

El context: Una joia ecològica amenaçada.

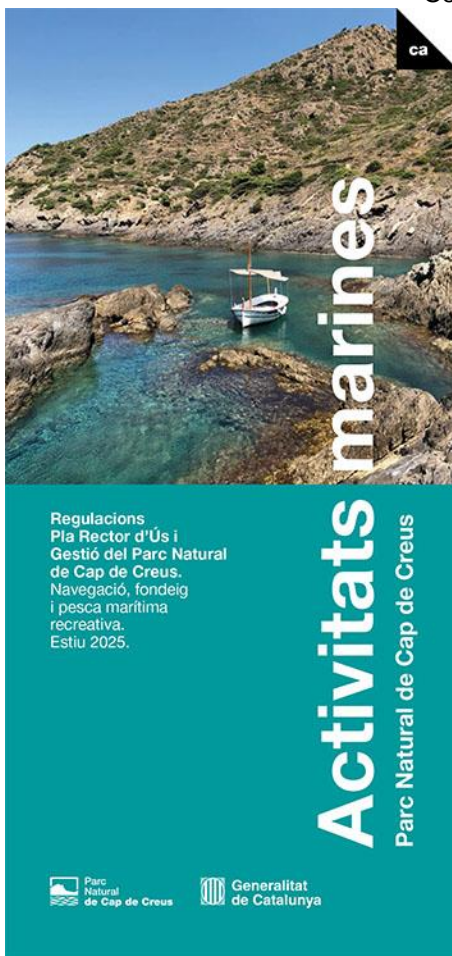
Valors ecològics destacats

El Cap de Creus presenta una gran biodiversitat marina, amb praderies de posidònia oceànica, comunitats coral·lines, espècies endèmiques i faunes d'alt valor com el mero, corball, sargs, gorgònies, cetacis i una rica avifauna marina. L'espai constitueix una Reserva Natural Integral i parcial en diverses zones des de la Llei 4/1998, pionera en protecció a nivell mediterrani.

Amenaces actuals

Malgrat la protecció legal, la zona pateix la pressió acumulada de:

- Pesca (professional, recreativa i submarina).
 - Navegació i fondeig massiu, especialment a l'estiu.
 - Contaminació i pèrdua de posidònia.
 - Canvi climàtic: augment d'espècies d'aigües càlides i alteració dels equilibris ecològics.
- Aquestes amenaces posen en risc la resiliència i capacitat de regeneració dels ecosistemes marins que, a banda de valor natural, sostenen l'economia blava local i el turisme sostenible.

El nou PRUG del Cap de Creus: Principals novetats Superfície protegida i regulació d'activitats

- Expansió de la zona de protecció estricta: D'uns 19 a més de 300 hectàrees amb prohibició total de pesca, navegació i fondeig, sumant àrees a la punta del Cap de Creus i cap Norfeu.
- Control del fondeig: Limitació a embarcacions petites, previsió de camps de boies ecològiques i prohibició a zones de posidònia i fons vulnerables.
- Limitació de la pesca: Prohibició total a les reserves integrals; pesca artesanal només parcialment restringida, amb obligació de permís i report de captures a la recreativa.
- Restriccions a l'activitat recreativa: Prohibició de festes en vaixell, regulació estricta de motos d'aigua (amb algunes excepcions), i límit d'empreses autoritzades per a activitats de busseig i caiac.
- Mesures de vigilància reforçada: Increment previst de recursos humans i materials, com embarcacions de patrulla i coordinació interadministrativa.

Poden trobar tota la informació del PRUG a:

<https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/cap-creus/gaudeix-del-parc/guia-de-visita/que-shi-pot-fer/activitats-a-mar/#faq-nautica-recreativa6>

<https://parcsnaturals.gencat.cat/es/detalls/Article/Activitats-de-natura-00004>

Veure altres Newsletters i propostes a: <https://www.araempuriabrava.com>

* AraEmpuriabrava es una associació, sense ànim de lucre, que treballa pel bé del interès general de la Marina d'Empuriabrava (i per extensió a Castelló d'Emp), Oberta a tothom que vulgui compartir aquets propòsits. Degudament inscrita al Registre d'Associacions i Registre de Grups de Interès GENCAT, apart del Registre Municipal i de l'Agència Gestió Tributaria.